Mat og helse i skolen

Strategiplan 2024 – 2028

Godkjent av landsmøtet 18.mars 2024

Mat og helse i skolen har som formål
å styrke fagområdet mat og helse i utdanningsløpet.

Mat og helse i skolen er en ideell, faglig medlemsorganisasjon med ca 450 medlemmer og 11 lokallag. Organisasjonen ledes av et styre med sju medlemmer. Styret og lokallagene driver organisasjonen på dugnad

Mat og helse i skolen arbeider for:

1. **At alle skoler gir opplæring i mat og helse av høy kvalitet.**
2. **At alle elever får det forskriftsfestede timetallet i mat og helse**
3. **At alle lærere som underviser i mat og helse har fagspesifikk kompetanse i faget.**
4. **At alle lærere som underviser i mat og helse gis muligheter til etter - og videreutdanning i faget.**
5. **At alle skoler har funksjonelle lokaler, utstyr og læremidler i mat og helse.**

De strategiske målene er basert på vedtak på landsmøtene i 2018 og 2020, og på en vurdering av de utfordringer som finnes på fagområdet.

Rapport 2018/19 om Lærerkompetanse fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) viste at fire av ti lærere som underviste i mat og helse hadde studiepoeng i faget, det var en nedgang siden forrige kartlegging av kompetanse i 2014. Rapporten viste også at det var betydelig flere lærere med mange studiepoeng i mat og helse som var 60 år eller eldre. SSB rapport 2020/21 (2) gir enda mer urovekkende tall. En undersøkelse gjennomført i 2014 av Bottolfs (3) viser at lærere med lav formell kompetanse har en praksis som i for liten grad stimulerer til en kunnskapsbasert undervisning, og med mindre oppmerksomhet på de helsefremmende mulighetene som ligger i faget.

Signaler fra medlemmer tyder på at noen skoler ikke gir elevene det vedtatte timetallet mat og helse. Nyere forskning som Helland et al. (5) viser at på mange skoler blir ikke mat og helse timene på 1.-4.trinn timeplanfestet.

Statistikk fra Utdanningsdirektoratet viser at i for studieåret 20/21 var det 119 søkere til mat og helse 1, 59 ble godkjent av arbeidsgiver. Året etter var det 128 søkere og 69 ble godkjent. (6) Tallene viser at lærere ønsker å ta videreutdanning i mat og helse, men ledelsen på skolen prioriterer andre fag.

Signaler fra medlemmene tyder på at mange skoler har store grupper, lite penger til innkjøp av matvarer og svært korte økter.

Kilder:
1 https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/laererkompetanse-i-grunnskolen--390746
2 https://www.ssb.no/utdanning/grunnskoler/artikler/laererkompetanse-i-grunnskolen.hovedresultater-2021-2022
3 https://www.idunn.no/doi/abs/10.18261/issn.1504-2987-2020-02-08
4 https://matoghelse.org/nyheter/mat-og-helse-pa-1-4-trinn-sett-fra-elever-og-skolelederes-stasted/
5 https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-grunnskole/videreutdanning-for-larere-fagomrader

Medlemmene

Mål	Vi skal
At medlemmene opplever en samlet organisasjon, som arbeider for å ivareta og utvikle fagfeltet mat og helse i utdanningsløpet At medlemmene opplever tilhørighet i et solid faglig fellesskap At medlemmene opplever Mat og helse i skolen som en faglig ressurs At medlemstallet øker	• videreutvikle tidsskriftet mat og helse i skolen • være medarrangør for de årlige mat- og helsekonferansene • støtte lokallagene økonomisk til økt aktivitet • arrangere kurs og samlinger i regi av lokallagene • gjøre nettsiden matoghelse.org mer faglig attraktiv ved å publisere relevant fagstoff • være aktiv på Facebook, både med å legge lenker til nettsiden og kommentere spørsmål • støtte medlemmene i arbeidet med mat- og helsefaget • bygge opp en samling med digitalt fag- og undervisningsmateriell, av og for medlemmer

Organisasjonen

Mål	Vi skal
At Mat og helse i skolen fremstår som en samlet organisasjon At Mat og helse i skolen fremstår stadig mer solid og handlekraftig At Mat og helse i skolen fremmer positive holdninger til mat- og helsefaget og til de som underviser i det.	• ha et bredt sammensatt og aktivt styre • bruke lokallagenes ressurser mer aktivt • samarbeide med andre aktører innen mat- og helseområdet • styrke organisasjonens økonomi • synliggjøre organisasjonens arbeid for både medlemmer og andre som arbeider innenfor fagfeltet • holde jevnlig kontakt med samarbeidspartnere • styrke kontakten med de nordiske landene innenfor IFHE • delta i internasjonalt arbeid • søke midler fra eksterne aktører for å øke aktiviteten blant medlemmer

Skole- og helsemyndighetene

Mål	Vi skal
At mat og helse i skolen er en aktør som skole- og helsemyndighetene regner med og lytter til når det gjelder fagområdet mat og helse	• være en pådriver/aktør for utviklingen av mat- og helsefaget • gi relevant informasjon om faget mat og helse til politikere både nasjonalt og lokalt • gjennomføre jevnlige dialogmøter med Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet • følge med på politiske signaler og kontakte politikere • utforme høringssvar til helse- og utdanningsmyndighetene • søke prosjektmidler til fag- og kompetanseutvikling • arbeide for et bredere og mer tilgjengelig tilbud om kompetanseheving for de som underviser i faget
At flere skoleeiere tilsetter lærere med utdanning i mat og helse	• Informere skoleeiere og skoleledere om fordelene med å ha lærere med fagspesifikk utdanning
At flere skoleeiere prioriterer kompetanseheving og videreutdanning i faget	• finne nye kanaler for å gi informasjon om faget og betydningen av god lærerkompetanse • Informere skolene om skolemedlemsskap i Mat og helse i skolen, og verdien for lærere i mat og helse å ha et faglig fellesskap • Øke antallet skolemedlemskap i Mat og helse i skolen
At flere skoleledere prioriterer faget og gir gode rammebetingelser	
Alle elever får et likeverdig undervisningstilbud i mat og helse, uavhengig av hvor de bor og hvilken skole de går på.	• Arbeide for at det defineres felles rammefaktorer for faget (gruppestørrelse, råvarebudsjett, etc)

ALLMENHETEN

Mål	Vi skal
At flere kjenner til fagets betydning for elever, familien og samfunnet	• Skrive mer om faget i lokalaviser • synliggjøre hvordan kunnskapen i faget har betydning i eget liv • samarbeide med ulike aktører i lokalsamfunnet • arbeide aktivt for å gjøre organisasjonen mer kjent gjennom media og andre tilgjengelige kanaler • arbeide for økt oppmerksomhet på fagets betydning både for enkeltpersoner og for samfunnet • være aktive på Facebook og oppfordre til medlemskap

Forsidefoto: Hilde Kristin Solvang Næss
E-post: post@matoghelse.org
Nettside: www.matoghelse.org